

A3

34

PERSDIENST INTERN. COMM. HOLL.

VERSCHIJNT MINSTENS EENMAAL PER MAAND!!!

A4

Achtste Jaargang No: 10.
September 1935 No: 1.

Int. Instituut
Sec. Geschiedenis
Amsterdam

35

A5

DE BELGISCHE MIJNWERKERSSTAKING VAN MEI 1935.

De belgische mijnwerkersstaking in Mei '35 was een hoogtepunt in de proletarische klassenstrijd gedurende de afgelopen 10 jaren. Niet door haar omvang, want in dit opzicht bleef ze beneden de groote stakingsgolf van 1932, maar wel door de vormen waarin ze verliep. In 1935 zien we het zelfstandig zoeken van nieuwe vormen van klassenstrijd. En het opvallende daarbij is, dat de massa's een strijdmethode toepasten, die in België : nog nooit gepropageerd werd. Het nieuwe verliep in twee richtingen. Het voornaamste kenmerk was, dat de massa's probeerden tot ZELFSTANDIG KLASSEOPTREDEN te komen, dat ze de leiding van het conflict volkomen bewust in eigen handen hielden en iedere leiding van eenige partij of vakbeweging van de hand wezen. M.a.w.: de arbeiders onttrokken zich van iedere andere leiding, dan die van hen zelf, ze namen het beheer van hun klassekrachten in eigen hand. Het tweede kenmerk was, dat in vele gevallen de mijn gedurende de staking niet verlaten werd, maar dat ze door de stakers bezet gehouden werd. Dit is in 11 mijnen het geval geweest.

Op het eerste gezicht lijkt deze overgang naar nieuwe vormen onbegrijpelijk, omdat in België geen enkele groepeerings in de arbeidersbeweging de propaganda voor het zelfstandig beheer van de bewegingen der arbeiders voert. ALLE partijen en groepeerings werken IN de vakverenigingen en voeren de propaganda, dat de leiding van de stakingen NIET direct bij de massa zelf kan berusten, maar dat deze leiding aan de vakverenigingen moet toevallen. We hebben er herhaaldelijk op gewezen, dat een dergelijke propaganda bij de tegenwoordige machtsverhoudingen volkomen fout is. Zelfs voor het voeren van de gewone strijd om de arbeidsvoorwaarden zijn zulke groote krachten uit de massa's noodig, dat ze onmogelijk te bannen zijn binnen het raam van eenigerlei partij of vakvereniging. De eis van directe, zelfstandige leiding der klassekrachten is daarom het draaipunt van de komende klassebewegingen. In België is nog geen enkele groep, die deze eis doet weerklanken. Alle groepeerings meenen, dat de groote massa te onontwikkeld, te weinig geschoold, te onervaren, te dom is, om haar eigen klassekrachten zelfstandig te kunnen beheeren. Daarom moet volgens hen de politieke partij of de vakverenigingsleiding het "denkende hoofd" van de klasse zijn.

En zie nu de praktijk!

Wat al de "denkende hoofden", die zich partijen en partijtjes noemen, niet kunnen begrijpen, n.l. dat het draaipunt der klassebeweging onder de tegenwoordige machtsverhoudingen in het zelfstandige beheer der klassekrachten ligt, dat begreep die z.g. onontwikkelde, onervaren, ongescholde, domme massa heel goed. De strijdende massa bleek hier al die "denkende hoofden" ver vooruit te zijn!

Het afwijzen der partijen in de belgische stakingsbeweging vond zijn uitdrukking in de vorming van een "eenheidsfront", waarbij de partijen in de weg stonden. In het begin van de staking werd te Tamines bij Namen een groote stakingsvergadering gehouden. Het ging er heet toe, want de verschillende politieke schakeeringen vochten er om de leiding. Reformisten, Stalinisten, Trotskisten, trachtten om strijd te bewijzen, dat "hun" partij de eenige, de beste, de eerlijkste leider van het proletariaat is. Maar uit de massa kwamen andere stemmen. Onder donderende bijval werd door verschillende arbeiders de zelfstandige leiding opgeëischt. Eén zei: "Vakverenigingen en partijen hebben ons steeds verraden en de communisten vertrouwen we niet zoo min. Ze zijn ook een partij. We vertrouwen alleen op ons zelf. De staking is onze eigen aangelegenheid en anderen hebben daar met hun pooten af te blijven." Een ander zei: "Laat die kietskousen toch eindelijk eens ophouden over "hun" partij te zeuren. Laten ze over de vraagstukken van de staking spreken. Want dat de staking al een politiek karakter heeft, dat hoeft geen communist ons te vertellen. De staking is het duidelijkste bewijs van wantrouwen tegen de tegenwoordige sociaal-democratische regeering. Laat ons er liever over praten, hoe we tot de algemeene werkstaking komen, als eerste stap naar de sociale revolutie."

De verschillende partijaanhangers gingen echter voort elkaar onderling te bestrijden, waarop uit de vergadering een voorstel werd ingediend, dat neerkwam op:

"DE PARTIJZWETSERS UIT DE ZAAL TE GOOIEN."

Dit voorstel werd met daverend applaus begroet en met nagebeg alle stemmen voor aangenomen. (Uit een mondeling verslag der vergadering)

En dit standpunt werd niet alleen in het bekken van Namen aangenomen, maar eveneens in de bekkens van Charleroi en van Henegouwen. Dit blijkt uit het volgende: Zaterdag 18 Mei kwamen Jacquemotte en Elieur, twee leiders van de Communistische Partij, naar een mijn, die door de arbeiders bezet was, om de stakers toe te spreken. Ze kwamen voor de gesloten fabriekspoort en verzochten de "wacht", om toegelaten te worden, om namens de C.P. daar te spreken. De "wacht" verklaarde toen van achter het hek: "Jullie kunt in opdracht van je partij hier spreken, als jullie ons hier openlijk verklaart, dat jullie en je partij je aan de besluiten van de stakingsleiding onderwerpt, geen propaganda voor een partijbelang maakt en alleen het belang van de staking op de voorgrond stelt." Jacquemotte kon echter niet beloven, dat "zijn" partij zich aan de besluiten van de stakingsleiding kon onderwerpen, waarop de "wacht" antwoordde: "Dan ben jullie precies hetzelfde als Spaak, v.d. Velde en hun trawanten. Jullie doet alleen wat radicaler, maar de staking kan jullie feitelijk weinig schelen. Jullie wilt de staking alleen voor wat partijreclame misbruiken." En daarop lieten ze deze "leiders zonder massa" onder hooggelach van de omstaande arbeiders voor de gesloten poort staan, zoodat ze onverrichter zake terug gingen. (Volgens mondeling verslag uit het stakingsgebied.)

De toestand vóór de staking.

Het "zwarte land", de kolendistrioten in het zuiden van België, is een land van de diepste armoede. Er heerscht een enorme werkloosheid. Sinds 1925 werden vele mijnen gesloten, zoodat in het geheel 38.000 mijnwerkers van de Borinage er ruim 18.000 werden ont-
van de slagen. Velen verlieten de streek, om in de kolengebieden van het noorden werk te zoeken, maar op het oogenblik loopen er alleen in de Borinage 12.000 mijnwerkers zonder werk. In dit gebied werken dus nog slechts 8000 man, terwijl 12.000 stempelen. In de andere kolengebieden is de toestand wel iets beter, maar toch heerscht overal een groote werkloosheid. (Zie N.R.C. 21 Mei '35). Bovendien wordt nergens een volle week gewerkt. Op sommige mijnen wordt 4 dagen gewerkt, op andere 5. 's Maandags ligt alles stil. Per week wordt f5.- en minder tot f 7.50 verdiend.

Voor al de mijnwerkers hebben het in de crisis zwaar te verantwoorden gehad, doordat ze met een z.g. "glijdende loonschaal" gelukkig gemaakt zijn. Dat wil zeggen, dat hun loonen berekend worden naar de beweging van de goederenprijzen. Dalen de prijzen, dan gaat het loon mee omlaag. Alleen al op grond van deze "glijdende loonschaal" hebben de mijnwerkers hun loon met een kleine 30% zien dalen. Maar de werkelijke verlaging is veel grooter, doordat de kortere werkweek werd doorgevoerd en verschillende toeslagen op het loon werden ingetrokken. De belgische mijnwerker heeft daardoor het levenspeil van de chineesche koelie bereikt en ze gaan veelal met een stuk droog brood hun zwaar werk onder de grond beginnen. En tevens hun gevaarlijk werk, want "wegens gevaar voor instortingen mogen sinds eenige maanden geen journalisten meer in de mijngangen afdalen." (N.R.C. 21 Mei) "De werklozen verzamelen zich in drommen voor de arbeidsbeurs ter stempeling." (Als voren). Verder hangen ze de heele dag in de volkshuizen zonder iets te verteren, discussieeren en kaarten en verdwijnen 's avonds tegen half 9 in hun krotten, om te slapen. Want licht wordt niet gebrand, terwijl in dit gebied ook geen straatverlichting is. De gemeenten kunnen dit niet betalen. Om half 9 is alles uitgestorven. Het duister van de nacht omhult het zwart van de landstreek en de doffe wanhoop van de bevolking.

De moderne vakbonden en de sociaal-democratie hebben in de mijnbevolking altijd een krachtig bolwerk gevonden. De overgrote meerderheid der arbeiders is en was reformistisch georganiseerd. De Stalinisten hadden en hebben weinig invloed. En tot voor 1932 hadden ook de Trotskisten weinig te beteekenen. Onder de druk van de crisis werd de leuze van de algemeene staking telkens opnieuw door de massa binnen de oude arbeidersbeweging aangeheven. Maar deze verklaarde: "STAKING IN DE CRISIS IS ONZIN!" Ten slotte kon de oude arbeidersbeweging echter niet verhinderen, dat in 1932 een spontane staking losbraak. De arbeiders gingen tot zelfhandelen over, ze breidden de beweging uit zoo ver ze konden en wendden zich daarna tot de vakbeweging met de leuze: "De kassen open". Dit beteekende meteen, dat de leiding der beweging op de vakverenigingen zou overgaan. Deze namen dit aan, maar daarmee was de heele zaak natuurlijk meteen op dood spoor gevoerd.

In deze strijd kregen de Trotskisten groote invloed. Vooral zij voerden de propaganda, dat de vakbewegingsbonzokratie tot strijden gedwongen moest worden. Na de staking van '32 bleef de invloed der Trotskisten stijgen. Het nam de vorm aan, dat de arbeiders hun partij en vakbeweging wel trouw bleven, maar dat de massa "linksch-socialistisch" werd. In deze linker vleugel en vooral in de jeugdbeweging concentreerde zich alle ontevredenheid en de wil tot de strijd tegen de bezittende klassen.

In Februari '35 kwam de ontevreden stemming der bevolking duidelijk openlijk aan de dag bij de z.g. Februar-demonstratie's te Charleroi. 40.000 arbeiders demonstreerden voor v.d. Velde, Spaak en Hendrik de Man naar aanleiding van de groot-scheepsche propaganda voor het "plan van de arbeid". De jeugdorganisatie, die in België zeer bedrijvig is, droeg transparanten met: "Niet het Plan aan de macht, maar met het Plan om de macht." "Algemeene werkstaking - Revolutie!" "Contrôle der productie door de arbeiders!" "Contrôle der banken door de arbeiders!" Ze vormden spreekkoren, die overal éénzelfde leus deden weerklinken:

"ALGEMEENE WERKSTAKING - DIRECTE ACTIE!"

Vanaf 1932 tot '35 hadden de massa's zich naar links ontwikkeld. Ze waren bereid tot de strijd, maar op hen rustte nog de oude traditie, dat deze strijd door hun organisatie's geleid moest worden. Ze wachtten slechts op het bevel van hun leiders.

Maar de leiders dachten er niet aan, dit bevel te geven. Bij de intredende regeeringscrisis gingen ze naar de koning, om hem het dreigende van de toestand voor oogen te houden en eischten een socialistisch-katholieke regeering. Zoo bevatte de nieuwe regeering 5 socialistische ministers, waaronder Delattre, de voorzitter van de mijnwerkersbond en Spaak, die voor die tijd het heftigste op de reformistische leiders gescholden had. Onder de massa's, die vooral op Spaak hun hoop gevestigd hadden, kwam daarmee een geweldige ontgoocheling, zoodat ze hem van verraad beschuldigden. Spaak werd uit de redactie van het linksche blad "Action socialiste" gezet en het blad kwam onder controle van de arbeiders van Charleroi.

De hongerende massa's voelen zich bedrogen. Ze weten, dat hun organisatie's nu tot de regeeringspartij behooren en deze hen daarom niet in een algemeene werkstaking kunnen aanvoeren. Ze staan nu alleen tegen het machtige kapitaal en zijn staat. En daarmee begint nu pas hier en daar de gedachte om zelf te handelen, te rijpen.

De staking.

1 Mei 1935. De vakbeweging en de sociaal-democratie hadden de massa opgeroepen, op deze dag algemeen te staken onder het parool: "Voor het Plan van de Arbeid!" Zoodat altijd in België werd ook nu druk gestaakt. Maar toch waren er hier en daar arbeiders, die op 1 Mei waren

blijven doorwerken. Dit werd het feitelijke uitgangspunt voor de geweldige stakingsbeweging, die van 11 tot 25 Mei heeft geduurd. Toen op 2 Mei de arbeiders van de kolenmijn te Pont-de-Loup weer op het werk verschenen, kwam het tot heftige ruzie met de onderkruipers, wat er toe leidde, dat het personeel verlangde, dat de directie de onderkruipers zou ontslaan. De directie ging daar echter niet op in. Maar het personeel van 600 man weigerde met onderkruipers te werken, waarop spontaan het werk werd neergelegd. Op het fabrieksterrein werd meteen een vergadering belegd, een stakingscomité werd gekozen en de volgende eischen werden opgesteld:

1. Direct het bedrijf te bezetten.
2. Uitbreiding der staking door delegatie's naar de andere bedrijven te zenden.
3. Alle besluiten worden door het personeel en door het stakingscomité genomen. Partijen en vakverenigingen worden uitgeschakeld. Ze kunnen als sympathiseerenden meewerken aan de staking, als ze de besluiten der arbeiders doorvoeren.
4. Ontslag van de onderkruipers.
5. 10% loonsverhoging en handhaving van de kindertoeslag.
6. Deze besluiten aan de vakvereniging mede te deelen.

Alles werd terstond doorgevoerd. Op de schacht waaide de roode vlag als teken, dat de arbeiders het bedrijf in bezit genomen hadden. Na 24 uur bedrijfsbezetting gaf de directie toe.

Dit "zelfhandelen" wekte groote weerklank onder de arbeiders. Overal hoorde men: "Ja, zoo moeten we het doen. Als de vakverenigingen niet willen, dan doen we het zelf. En de jongens van Pont-de-Loup hebben laten zien, dat het kan." Het gevolg was, dat het de volgende dag op een in de nabijheid liggende schacht net zoo ging, met hetzelfde gevolg. (Uit een mondeling verslag).

Dan verliepen 8 dagen in uiterlijke rust. Maar in de bedrijven giste het. Daar ontwikkelde zich het bewustzijn der arbeiders, gedreven door de ellende, door het verraad van partijen en vakverenigingen. Maar vooral door de jongste ervaringen met het zelfhandelen. Het gevoel van zelf wat te kunnen, groeide en men sprak er van op de straten, in de smerige, bedompte schachten, in de lokalen der werklozen. De vrouwen bespraken het op straat en in de winkels. De belangstelling der massa was gewekt en duizenden stelden zich de vraag: "Is dat de uitweg?"

Ieder voelde, dat er wat in de lucht hing, maar niemand wist, wat er zou gebeuren. En ondertusschen spitsten de verhoudingen zich toe, doordat de levensmiddelen 10% in prijs waren gestegen (door devaluatie), terwijl de loonen nog niet dienovereenkomstig verhoogd waren. Daar kwam de vonk, die het kruitvat deed springen: De socialistische minister van Arbeid, de vroegere voorzitter van de mijnwerkersbond Delattre, voerde het decreet betreffende de verlaging van de kindertoeslag, dat reeds door het vroegere ministerie Theunis was uitgevaardigd, door. Vrijdag 10 Mei werd deze nieuwe verlaging op de St. Barbara-mijn te Tamines bij Namen bekend gemaakt.

Zaterdag 11 Mei legde het heele personeel van 500 man het werk neer. Er werd een delegatie naar de directeur gezonden, om te onderhandelen. Maar de directeur was afwezig. Daarop besloot het heele personeel op de mijn te blijven, tot de directeur zou komen en men veranderde het fabrieksterrein in een kampeerterrein. Vrouwen en kinderen kwamen eten brengen. 's Avonds om half 11 verscheen de directeur, maar hij kon de eischen niet inwilligen. Tegelijk verschenen politie en militairen, die echter bij de dreigende houding der arbeiders niet dorsten ingrijpen. Middernacht wordt plotseling de delegatie opnieuw bij de directeur geroepen. Maar meteen kwamen nieuwe militaire troepen, die begonnen charges uit te voeren. "Zonder de minste waarschuwing schoten zij op de stakers." ("Het Volk" 13 Mei). Plotseling ging al het licht uit en werd de strijd in het donker voortgezet. 's Morgens om 8 uur gaven de stakers zich over. Er was toen nog 117 man aanwezig, waarvan er 6 werden gearresteerd.

Van nu af begint de stakingsbeweging zich regelmatig te ontplooiën, eerst langzaam, maar bij het ingrijpen der militairen in versneld tempo. Zaterdag 11 Mei begon het bij Namen, Dinsdag sloeg het over naar Henegouwen (op Maandag wordt nergens gewerkt), Woensdag wordt Charleroi in de beweging getrokken. Toch is de beweging naar omvang betrekkelijk gering. Bij Namen staakt alleen de mijn St. Barbara, in de Boringe staakt 3500 man en bij Charleroi 2700 man. Dat is voor deze gebieden, die te zamen 30.000 mijnwerkers omvatten, dus zeer weinig. Van de 59 mijnen, die er zijn, zijn er dan ook slechts 15 in de staking betrokken. (Deze getallen, die door de burgerlijke pers worden opgegeven, zijn niet betrouwbaar, omdat een groot aantal mijnen reeds door de crisis waren stilgelegd. Er zijn wel 59 mijnen, maar het is de vraag, hoeveel er nog in bedrijf waren. Maar hoe dit ook zij: De overgrote meerderheid der mijnwerkers nam tot Donderdag 16 Mei niet aan de beweging deel. De groote massa luisterde nog naar de socialistische leiders en vakverenigingsbonzen.)

De eerste week verliep dus voor de staking niet gunstig. Hoewel de beweging zich tot Donderdag iedere dag had uitgebreid, was slechts een zesde deel in staking.

Maar al was deze beweging naar omvang ook betrekkelijk klein, toch werden de bezittende klassen en hun zaakwaarnemers er ten zeerste door verontrust. Ten eerste doordat de beweging zich langzaam maar zeker ontplooiëde, ten tweede echter, doordat deze kleine groep arbeiders als nieuwe, zelfstandige maatschappelijke kracht optrad. Deze strijdende arbeiders wezen iedere leiding van de officieele arbeidersbeweging van de hand; ze hadden geen feitelijke "leiders". En dat is zeer gevaarlijk voor de heerschende klassen. Reeds jaren geleden zei de afgevaardigde Delbrück in het Duitsche parlement naar aanleiding van een groote verkiezingsoverwinning der sociaal-democratie:

"Deze opmarsch zou verontrustend zijn, wanneer ze geen leiders hadden. Maar met leiders kan men tot een vergelijk komen, dat zijn menschen zoals wij, die koken ook met water."

Maar deze massa had geen leiders! Deze arbeiders hadden hun werkelijke eenheid op de grondslag van het bedrijf gevonden. Ze lieten zich niet verdeelen door de partijen en vakverenigingen. Want gewoonlijk gaat het in de arbeidersbeweging toch zoo: de modernen vergaderen apart en nemen besluiten, de christelijken, de neutralen, de syndicalisten, ze vergaderen allemaal apart en bepalen allemaal apart hun houding. De ongeorganiseerden hebben veelal heelemaal geen stem in het kapittel.

Hier echter overwonnen de arbeiders in de strijd zelf hun organisatorische gespletenheid. Alle te zamen namen hun besluiten als bedrijfspersoneel, ongeacht tot welke organisatie ze behoorden. De klasse-saamhoorigheid overwon de organisatie-discipline.

Deze beweging overschreed voor de stakers in geen enkel opzicht een gewoon loonconflict. Alleen zochten ze naar nieuwe vormen voor hun actie, omdat de oude weg van de vakbeweging onbruikbaar was gebleken. En deze nieuwe vormen vonden ze in twee richtingen. Organisatorisch in de vorming van zelfstandige, van alle partijen en vakverenigingen onafhankelijke comité's van actie (arbeidersraden); in de actie door het bezetten van verschillende bedrijven. Van de 15 mijnen, die tot Donderdag 16 Mei in staking waren, hadden de arbeiders er 6 bezet. In het strijden per bedrijf drukten ze hun eenheid uit: samen uit, samen thuis! Het bezetten van de mijnen had ten deele de zin, iedere voorvang van het bedrijf met onderkruipers onmogelijk te maken, anderdeels was het noodig, om een vast aaneengesloten eenheid te bewaren. Als iedere staker in zijn huis verdwijnt, is de samenhang voor een goed deel weg. De solidariteitsbindingen leven natuurlijk veel sterker, als allen steeds te zamen zijn. Ook werden de bedrijven bezet, om tegenover de bezitters een wapen in handen te hebben. Want ze wisten natuurlijk, dat met of zonder bezetting de militairen zouden komen, om de "orde" te handhaven. Er was nu besloten, de mijnen te beschadigen, indien de militairen zouden ingrijpen. Later is dat inderdaad gebeurd, al had deze sabotage zeer geringe omvang. Wel hadden de arbeiders een post voor de dynamietmagazijnen, om de mijnen door dynamiet te beschadigen, maar dit is ten slotte toch nergens gebeurd.

Wanneer een bedrijf bezet werd, werden de hekken gesloten, een "arbeidersweer" werd opgericht, terwijl de "wacht", die dag en nacht de poort bewaakte, niemand doorliet. De noodzakelijke werkzaamheden, om het bedrijf in stand te houden werden georganiseerd. De voeding der mijnpaarden werd geregeld verzorgd, terwijl de pompen bleven doorwerken, om het water uit de mijn te houden. "Ook hebben ze een radiotoestel geïnstalleerd en zorgen er voor, dat de strengste tucht onder de stakers in acht genomen wordt. Niemand mag alcohol drinken, terwijl ook het drinken van bier tot een minimum is beperkt." (N.R.C. 22 Mei).

De beweging had dus een volkomen geweldloos karakter. Men had alleen het plan zich te verweren, zoodra de militaire macht met geweld zou beginnen. Maar "alles blijft echter kalm....men verwacht geen onlusten....de autoriteiten, alsmede de moderne mijnwerkersbond doen alle pogingen, om de conflicten zoo gauw mogelijk bij te leggen." ("Het Volk" 17 Mei).

Het bijleggen der conflicten door de vakbond.

Inderdaad deden de autoriteiten en de moderne mijnwerkersbond alle pogingen om de conflicten bij te leggen, al deden ze dat op verschillende wijze. De moderne bond trachtte de conflicten in de eerste plaats bij te leggen, door de staking te breken door van hun leden te verlangen, dat ze zullen onderkruipen.

"Het hoofdbestuur van de moderne mijnwerkersbond heeft een manifest gericht tot de mijnwerkers, waarin zij worden gewaarschuwd tegen communistische agitators, die....moeilijkheden berokkenen aan de 5 socialistische ministers, die zich inspanden tot het brengen van verbetering in de toestand der arbeidersklasse. Het manifest zegt, dat stakingen op dit oogenblik slechts in zeer uitzonderlijke gevallen zijn te rechtvaardigen en eerst nadat alle middelen zijn uitgeput, om langs de weg der onderhandeling een oplossing te krijgen voor de plaatselijke conflicten, die zich kunnen voordoen." ("Het Volk" 21 Mei, ochtendblad). "De moderne arbeidersbond heeft van het begin af aan stelling genomen tegen de wilde stakingen. In een manifest heeft de bond er op gewezen, dat deze stakingen gelijk staan met woordbreuk en in strijd zijn met de tactiek, die door de moderne arbeidersbeweging wordt gevolgd." ("Het Volk" 21 Mei, avondblad). "Te Chatelineau zijn 4 mijnen geheel stilgelegd. De socialistische vakbonden sporen aan tot werkhervatting, wat niet opgevolgd wordt." (N.R.C. 16 Mei).

Deze vorm van het bijleggen der conflicten had geen succes. Het eenige dat daarmee bereikt werd, en dat was voor de bezittende klassen en haar handlangers de vakverenigingen reeds heel veel, was, dat de groote massa der mijnwerkers nog niet aan de staking deelnam. Daarom probeerde de moderne mijnwerkersbond ook op andere wijze de staking te breken, waarmee hier en daar meer resultaat bereikt schijnt te zijn. De zaak is deze, dat de stakingsbeweging volstrekt niet op gemeenschappelijke grondslag stond, wat de eischen betreft. Deze eischen waren voor de meeste mijnen verschillend. Op de eene mijn ging het alleen om de minimum-loonen, op een andere ook om de kindertoeslag en op weer andere om algemeene loonsverhooging. Nagenoeg algemeen was de eisch van de handhaving van de kindertoeslag en een minimum loon van 30 franc (f 1.50) per dag. Verder werd hier een algemeene loonsverhooging van 5%, op andere van 10% verlangd.

Van deze omstandigheid trachtte de vakvereniging nu heel handig gebruik te maken, door op verschillende afzonderlijke mijnen "het conflict bij te leggen". "In de mijn Marchienne-au-Pont slaagden de mijnwerkersleiders er in, van de mijn directie te verkrijgen, dat de laagste loonen zouden worden herzien. De stakers namen hiermee genoegen en besloten Vrijdag het werk te hervatten. In een mijn te Dampreny verliep het conflict op dezelfde wijze. In twee mijnen te Chatelineau en Gilly werd nog geen accoord bereikt." "Door tusschenkomst van de mijnwerkersbond heeft men overeenkomsten bereikt op twee plaatsen, zoodat Vrijdag 1000 van de 2500 stakers, die er Woensdag in de Borinage waren, het werk zullen hervatten." ("Het Volk" 17 Mei).

Hierbij is echter te bedenken, dat deze overeenkomsten NIET door de stakers werden afgesloten en het daarom zeer de vraag is, of deze 1000 inderdaad op Vrijdag aan het werk zijn gegaan. We konden daaromtrent geen nadere gegevens verkrijgen, maar gezien het verdere verloop der beweging, die, zooals we nog zullen zien, weldra tot 20.000 stakers uitgroeide, is het nauwelijks aan te nemen, dat de stakers inderdaad aan het werk gingen. Maar in ieder geval blijkt volkomen duidelijk, op welke wijze de vakbonden de staking trachtten te breken. Zou het hen lukken inderdaad 1000 van de 2500 stakers aan het werk te krijgen, dan was de stakingsbeweging natuurlijk vernietigd.

In het bekken van Charleroi werd naast bovengenoemde methoden nog een ander middel beproefd om de stakers in de rug aan te vallen. De mijnwerkersbond belegde alleen voor het bekken van Charleroi een congres op Zondag 19 Mei. Er werd daar vastgesteld, dat rond Charleroi 8 plaatselijke stakingen waren, waarbij 3000 man betrokken waren. De gedelegeerden verdedigden de bezetting der bedrijven en verklaarden, dat dit niet onder communistische invloed gebeurde, maar "dat de mijnwerkers door de ellende zijn gedreven." Ten slotte werd een resolutie aangenomen, die op het volgende neerkwam:

1. De bedrijfsbezetting werd afgekeurd.
2. De mijnwerkers worden aangespoord, de bestaande loonovereenkomst te eerbiedigen.
3. Aan de nationale gemengde mijncommissie (georganiseerd overleg) zal een verzoek worden gericht om bijeen te komen, ten einde de loonen, die minder dan 30 franc per dag bedragen, te herzien.

Deze resolutie werd met een kleine meerderheid aangenomen. Er stemden 17 plaatselijke verenigingen voor, 14 tegen en 5 blanco. "Verschillende afdelingen waren niet vertegenwoordigd." "De socialistische leiders blijken slechts met moeite de helft van hun mensen in de hand te hebben." (N.R.C. 20 Mei). Belangrijk in deze kwestie is, dat de vakvereniging hier de "democratie" van het georganiseerd overleg als wapen tegen de stakers gaat aanwenden.

Het bijleggen der conflicten door de autoriteiten.

Maar zooals gezegd, de vakverenigingen hadden bondgenooten in het bijleggen der conflicten, n.l. de "autoriteiten." Daar waren de 5 socialistische ministers, die weer bondgenooten hadden in de "militaire macht." Maandag 19 Mei verspreidte zich het bericht onder de bevolking, dat 500 militairen op weg zijn naar het bekken van Charleroi, en de Borinage. Een intense woede maakt zich van de mijnbevolking meester. "De stakers trokken naar de mijnen en bezetten nog eenige schachten." "Naar het woord der socialistische leiders wordt niet meer geluisterd." (N.R.C. 22 Mei).

Dinsdag 20 Mei verspreidde zich het bericht, dat de militairen inderdaad aangekomen zijn. "Toen het bekend werd, dat de gendarmerie was gekomen, stroomden velen naar de mijnen, waarbij vooral de vrouwen tot volhouden aanspoorden.... De stakers laten niemand op de mijn toe, zelfs niet de socialistische en communistische leiders." ("Het Volk" 22 Mei, ochtendblad).

En nu begonnen de troepen van de "5 socialistische ministers" het conflict op hun wijze bij te leggen. Zonder tijd te verliezen begaven ze zich naar de mijnen en begonnen deze meteen te omsingelen. Ze bewerkten de stakers "met de zachtste middelen waarover ze beschikten", n.l. met traangas en rookten de arbeiders uit de bedrijven. "Verschillende arbeiders werden bewusteloos. De bevolking stroomde samen, maar werd door 250 gendarmes uiteengedreven." ("Het Volk" 23 Mei, ochtendblad). In Pont-de-Loup wilden 15 man zich niet overgeven en ze klonnen door een luchtverversingsbuis naar beneden, om 200 meter onder de grond een hongerstaking te beginnen. Onder de bedreiging van een nieuwe traangasbewerking werden ze echter naar boven gedreven. In korte tijd werden zoo de bezette mijnen ontruimd en daarna werden alle mijnen, waar gestaakt werd, met militairen bezet.

Dit militaire optreden droeg echter niet bij tot oplossing der conflicten. Het antwoord der mijnbevolking was een uitbreiding der stakingsgolf. De volgende dag, Woensdag, ligt het werk stil in 28 mijnen, terwijl 13.000 man in staking zijn. En "Donderdag 23 Mei heeft de staking zich opnieuw uitgebreid in het gebied van Charleroi en omliggende streken." ("Het Volk" 24 Mei, ochtendblad). Van de 59 mijnen zijn nu 32 in staking met 18.000 stakers.

Het zenden van militairen had dus precies het tegenovergestelde gebracht van wat de "5 socialistische ministers" verwachtten. In plaats van het dempen der beweging, had deze zich tot 18.000 man uitgebreid, terwijl de staking nog dagelijks in omvang toenam. Daarom besloten de "5 socialistische ministers" nog eens met de "democratie" te beproeven, wat met gewapende macht onmogelijk bleek. Want "de stakers schijnen niet meer voor rede vatbaar te zijn..... Ze zijn ongevoelig voor de raadgevingen der vakverenigingsleiders. Deze hebben thans nog slechts hun hoop gevestigd op de bijeenkomst van de nationale gemengde mijncommissie, die Donderdag bijeenkomt." ("Het Volk" 23 Mei, ochtendblad). Waar de "5 socialistische ministers", de vakverenigingsleiders en de militaire macht niet in staat bleken, de arbeiders opnieuw te onderwerpen door de staking te breken, daar grijpen ze als laatste redmiddel naar de "democratie van de medezeggingschap", om de massa te splijten!

En dat lukt!

Het compromis, waartoe het "georganiseerd overleg" komt, brengt de toezegging, dat de laagste loonen zullen worden "herzien". Verder moest volgens de "glijdende loonschaal" het loon per 1 Juni met 5% verhoogd worden door de stijging van het indexcijfer der levensmiddelen. Als "concessie" wordt nu door de mijnbaronnen toegestaan, dat 21% van deze loonsverhoging direct zal ingaan, welke later echter wordt afgehouden van de officieele 5% verhoging. Tevens kondigen de "5 socialistische ministers" bij monde van Delattre aan, dat het decreet betreffende de kindertoeslag herzien zal worden.

De mijnwerkersleiders gaan met deze overeenkomst naar het mijngebied. "De stakers schijnen meer voor rede vatbaar te worden. Ze luisteren weer naar de leiders der vakverenigingen, die in hun vergaderingen verschijnen." ("Het Volk" 24 Mei, ochtendblad). De afdeling Charleroi van de mijnwerkersbond besluit met 57% der stemmen voor, de overeenkomst te aanvaarden, en ook in het centrum legt men er zich bij neer. Hiermee was de beweging praktisch afgesloten. En omdat het de "5 socialistische ministers" en de vakverenigingen gelukt was, deze beweging neer te slaan, kon "Het Volk" van 29 Mei zegevierend berichten:

DE MIJNWERKERSSTAKING IS GEËNDIGD!

"Dank zij het ingrijpen van Van Zeeland en Delattre, die concessie's van de mijnneigenaren hebben verkregen en dank zij ook de houding van de moderne mijnwerkersbond, die geweigerd heeft, de wilde stakingen in het bekken van Charleroi goed te keuren, hebben het gezond verstand en de discipline van de mijnwerkers gezegevierd. De stakers hebben heden (Dinsdag 28 Mei) op enkele uitzonderingen na het parool van de moderne bond gevolgd en het werk hervat. Zelfs degenen, die het compromis niet geestdriftig ontvingen, zijn weer aan het werk gegaan. Slechts in twee mijnen duurt de staking voort..."

Slotwoord.

Deze strijd heeft er bij de Belgische mijnwerkers ontzaglijk veel toe bijgedragen, om de rol van de vakverenigingen en de sociaal-democratie in de tegenwoordige tijd te doen kennen. Het wordt voor steeds grotere massa's duidelijk, dat sociaal-democratie en vakverenigingen zich bij ieder klasseconflict direct aan de kant van de brandkast scharen en voor geen middel terugdeinzen, om een staking te breken.

Maar deze stakingsbeweging legt ook bloot, hoe enorm scherp de klassen in de tegenwoordige tijd tegenover elkaar staan. Alleen om een verlaging van de kindertoeslag af te weren en zich in ieder geval een loon van f 1.50 per dag te verzekeren, dat is bij de gellende 4 of 5-dagenweek EEN WEEKLOON VAN f 6.- TOT f 7.50, dat is alleen om zich nog droog brood te kunnen verzekeren, moesten de arbeiders de strijd tegen de staat en de militaire macht van de "5 socialistische ministers" en tegen hun eigen "arbeidersbeweging" beginnen. De klassen staan zoo scherp tegenover elkaar, dat de strijd om het naakte bestaan door de hongerende massa's alleen nog in de vorm van de opstand, de strijd tegen de staatsmacht met of zonder "socialistische ministers" gevoerd kan worden.

De mijnwerkersstaking van Mei '35 is geëindigd. Maar de beweging is geenszins afgesloten. 1935 was slechts een voortzetting van de stakingsbeweging van 1932 en de bronnen, waaruit de voortdurende gisting opborrelt, werken nog met dezelfde kracht als vroeger. Het vuur van de opstand, schijnbaar geblusht, woekert ondergronds voort. In deze situatie is revolutionaire propaganda speciaal onder deze arbeiders, die in hun klasse-instinct de juiste weg der strijdeenheid vonden, van groote beteekenis. Geen revolutionaire propaganda, die opnieuw een "actie" wil ontketenen, maar propaganda in de zin, dat duidelijk wordt, dat de nieuwe strijdvormen, die de mijnwerkers toepasten, niet iets "toevalligs" zijn, maar dat ze het draaipunt van de komende klassebewegingen vormen. De strijd volgens de bedrijven, het zelfstandig beheeren der klassekrachten, het zelfstandig uitbreiden van het strijdfrent over de heele arbeidersklasse, het inzicht dat de arbeiders alleen kunnen overwinnen, als ze hun eigen "arbeidersbeweging" overwinnen, dat is de inhoud van de propaganda, die nu moet worden gevoerd.

VOORWOORD

De "filosofie van Dietzgen" als een wapen
in de klassenstrijd.

De "filosofie van Dietzgen", zooals hij vaak wordt genoemd, is voor de arbeidersklasse van groote beteekenis, omdat hij in werkelijkheid niet de "filosofie van Dietzgen", maar de "philosophie van het proletariaat" is, zooals ook Dietzgen zelf uitstekend tot uitdrukking bracht.

In de kapitalistische klasse-maatschappij is het denken tot een monopolie van de bezittende klassen geworden. De arbeiders "mogen" alleen nadenken, wat de bourgeoisie hen heeft voorgedacht. En wat denkt de bourgeoisie hen voor?

Om de "filosofie van de bourgeoisie" te begrijpen, moeten we teruggaan naar de tijd van de Fransche Revoltie van 1789, die een einde maakte aan de heerschappij van de adel. Deze heerschappij was een overblijfsel uit de tijd van de Middeleeuwen, die echter niet meer in de toenmalige maatschappij paste, evenmin als de heerschappij van de bourgeoisie in de tegenwoordige maatschappij past. Voor de handhaving van zijn heerschappij maakte de adel natuurlijk gebruik van het geweld, evenals de bourgeoisie dat nu doet. Maar, alweer, evenals de bourgeoisie nu, had hij daaraan niet genoeg. Ter "rechtvaardiging" van zijn heerschappij had hij ook nog een eigen wereldbeschouwing, "filosofie" noodig. Deze hield in, dat de rechten van de adel van goddelijke oorsprong waren. De koning regeerde "bij de gratie gods", het geboorterecht van de adel berustte op "goddelijke beschikking". De toenmalige heerschappij van de adel werd door hem en zijn handlanger, de geestelijkheid, voor heilig, goddelijk en onaantastbaar verklaard. Het geloof was een wapen in handen van de adellijke klassen.

Maar de bourgeoisie, toen een klasse in opkomst, had hier tegen zijn eigen wapen. De opkomst van de bourgeoisie ging hand in hand met de opkomst van de techniek en de wetenschap. De wetenschap was het wapen bij uitnemendheid in handen van de bourgeoisie. Tegenover het geloof van de reactionaire klasse stelde hij de rede. En met dit wapen versloeg hij de filosofie van de heerschende klassen.

Weliswaar kan de kapitalistische maatschappij niet bestaan zonder wetenschap, speciaal natuur-wetenschap, maar daarmee is deze wetenschap nog niet tot maatschappelijk eigendom geworden. De wetenschap in de kapitalistische maatschappij heeft geen andere functie dan die van productiemiddel, hij is niet principieel verschillend van een kolenmijn of een locomotief. En evenals deze is hij geen maatschappelijk bezit, maar privaatbezit in handen van de kapitalisten. En evenals de bourgeoisie er met al zijn macht voor vecht, het privaatbezit aan kolenmijnen en locomotieven te handhaven, zoo moet hij er ook voor vechten de wetenschap als een monopolie voor zich te behouden. Daarom geeft hij aan de wetenschap een goddelijke schijn, stelt hem voor als iets buitengewoons, waar de arbeiders met hun profane handen hebben af te blijven. De "rede" werd voor de bourgeoisie niet alleen een wapen, maar ook een god. Het is dezelfde god, die nog tijdens de Fransche revolutie in de straten van Parijs werd rondgereden, als de bevrijder van de bourgeoisie en die nu in de kerken wordt aanbeden.

De wetenschap in het kapitalisme is vak-wetenschap, is de functie van een bepaald soort, gekwalificeerde arbeid. In het kapitalisme reproduceert elke arbeidskracht, ook de "wetenschappelijke", zich zelf. Of, met andere woorden, de wetenschap in het kapitalisme is in handen van een bepaalde kaste van "wetenschappelijke" arbeiders, intellectueelen. De breede massa wordt hier verre van gehouden. Daardoor krijgt de beoefening van de wetenschap onder het kapitalisme het karakter van een godsdienst, evenals de kerk heeft de wetenschap zijn hooge priesters, zijn domine's en zijn massa geloovigen.

Want het is niet zoo, dat de wetenschap in het kapitalisme, in tegenstelling met de godsdienst zoekt naar de "waarheid", de getrouwe weergave van de werkelijkheid. Dat is slechts in zooverre het geval als de klassebelangen van de bourgeoisie dat noodig en mogelijk maken, b.v. bij de natuurwetenschap. Een groot deel van de officieele wetenschap heeft echter op de naam "wetenschap" niet eens recht, de theologie, de burgerlijke economie, de burgerlijke geschiedschrijving, de burgerlijke filosofie. Uit de boeken waarin deze worden behandeld kan men heel veel leeren over de klassebelangen van de bourgeoisie, maar heel weinig over de onderwerpen die zij zeggen te behandelen. En zelfs bij de natuurwetenschap, die in veel mindere mate door de klassebelangen van de bourgeoisie en in veel mindere mate door de werkelijkheid wordt bepaald, blijft het waar, dat de breede massa slechts kan aanvaarden "wat de heeren wijzen" zonder in staat te zijn wetenschappelijke hypothese van speculatieve onderstelling te onderscheiden.

En juist daardoor, doordat de beoefening der wetenschap geschiedt in de vorm van een godsdienst-oefening, waar ook de domine de eenige is die denkt, daardoor wordt het de bourgeoisie ook mogelijk de wetenschap zelf tot god te maken. Het gebouw, de kerk, wordt geleverd door de kapitalistische productieverhoudingen. De god leveit de bourgeoisie hierbij, door de wetenschap en de "rede" voor te stellen als zelfstandige machten en te vergeten dat deze hun beteekenis slechts ontleenen aan de hen omringende materiele wereld, dat zij zonder deze niet kunnen bestaan.

De arbeidersklasse kan hier echter niet mee tevreden zijn. Hij moet de wetenschap, zooals alle productiemiddelen onteigenen en tot maatschappelijk bezit maken. Hij moet de reproductie van de wetenschappelijke arbeidskracht, zooals die van elke arbeidskracht, tot een maatschappelijke functie maken. In de revolutie vernietigt het proletariaat de kerk die de vergoddelijkte wetenschap herbergt.

Maar wil het proletariaat deze kerk inderdaad durven vernietigen, dan moet het allereerst weten, dat deze kerk alleen een burgerlijke fetisch bevat. Het moet dus de wetenschap de goddelijke schijn waarmee de bourgeoisie hem heeft omkleed, ontnemen en laten zien, wat de wetenschap is. Hiertoe dient het werk van Dietzgen.

Maar bovenal, zooals de bourgeoisie het wapen van de natuurwetenschap noodig had om zich van de adellijke klassen te bevrijden, zoo heeft het proletariaat het wapen van de wetenschap in het algemeen noodig.

De wetenschap van de bourgeoisie kan nooit in overeenstemming zijn met de werkelijkheid. De werkelijkheid is waarde- en meerwaarde-productie, uitbuiting, accumulatie van bezit en van ellende. Maar

deze werkelijkheid heeft een andere werkelijkheid tot gevolg, die van de klassenstrijd en deze kan de bourgeoisie niet zien, omdat hij zijn heerschappij in gevaar brengt. Daarom kan de bourgeoisie geen wetenschappelijke economie hebben. Het proletariaat echter heeft zijn ogen voor deze werkelijkheid niet te sluiten, integendeel. En daarom kan pas het proletariaat een wetenschappelijke economische theorie ontwikkelen - en als wapen gebruiken tegen de bourgeoisie, door hiermee de onvermijdelijke ondergang van de bourgeoisie en de zekere overwinning van het proletariaat te voorstellen, door hiermee de bewegingswetten van het kapitalisme en die van de komende communistische maatschappij te ontdekken.

De werkelijkheid is, dat de geschreven geschiedenis tot op dit oogenblik een geschiedenis van klassenstrijden was en dat deze klassenstrijd voortdurend omwentelingen van de maatschappij heeft teweeg gebracht, een oude heerschende klasse overwonnen en een nieuwe maatschappij opgericht. Maar alweer, de bourgeoisie kan dit niet zien en het proletariaat moet dit zien. Daarom kan alleen het proletariaat een wetenschappelijke geschiedschrijving hebben.

De werkelijkheid is, dat de maatschappij zich ontwikkelt door klassenstrijd en niet doordat de mensen steeds "beter" en "braver" worden. De maatschappij ontwikkelt zich door de werking van grijpbare krachten en niet door die van geheimzinnige machten. Maar terwijl de bourgeoisie daar zijn ogen voor moet sluiten, is dat inzicht juist een der grondslagen van de proletarische bevrijdingsstrijd. Daarom kan niet de bourgeoisie, maar alleen het proletariaat een wetenschappelijke filosofie hebben.

De werkelijkheid is, dat de wereld één geheel is, alle dingen samenhangen. De bourgeoisie kan dit niet zien, want deze samenhang voorspelt en bewerkt zijn eigen ondergang. Maar het proletariaat moet zich van deze samenhang bedienen. Het moet weten, dat het de bourgeoisie slechts kan verslaan, als het hem verslaat **o v e r a l , o p e l k g e b i e d**. Tegenover de burgerlijke mystiek van het verheffen van de geest boven de stof, van het "hogere" boven het "lagere", moet het een filosofie ontwikkelen die de eenheid van de wereld leert. Tegenover de burgerlijke mystiek, die de geest verheerlijkt en vergoddelijkt en daarmee de burgerlijke maatschappij-orde, het bestaan van hoogepriesters van de geest "rechtvaardigt", moet het proletariaat zijn filosofie stellen, die de "geest" uit zijn goddelijke afzondering neerhaalt en hem toont in relatie met de overige wereld.

Het proletariaat moet de bourgeoisie verslaan en heeft daarbij een machtig wapen in zijn proletarische wetenschap, zijn economische theorie, zijn geschiedenisverklaring, zijn filosofie. Maar dit wapen kan slechts dienst doen als het een **k l a s s e** - wapen is, gehanteerd wordt door de **k l a s s e**. Het proletariaat kan niet zijn eigen hoogepriesters scheppen. De proletarische wetenschap kan slechts een wapen zijn als hij door de heele klasse wordt begrepen en gehanteerd. Daarom is het de taak van ieder arbeider zich de beoefening van deze proletarische wetenschap eigen te maken en hem verder te verbreiden.

September 1935

G.I.C.

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.

Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter werkeloosheid en telkens diepere ontzetting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten waken de arbeiders in desen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geïdentificeerde maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTENTEN te verwesenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze: **ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HAN- DEN VAN DE BEDRIJFS- ORGANISATIES!**

Achtste Jaargang No: 11.
October 1935 No: 1.

**ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDE DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!**

HET "NIEUWE ZIMMERWALD"

We ontvingen uit Frankrijk de volgende brief:

Waarde kameraden,

Ik moet jullie verslag uitbrengen van de Conferentie tegen de Oorlog en de Godsvrede, die heeft plaats gehad te St. Denis op 10 en 11 Augustus. Deze conferentie was bijeengeroepen naar aanleiding van de Verklaring van Stalin over de Nationale Verdediging van Frankrijk, die een nieuwe Godsvrede van alle partijen voor de Nationale Verdediging en de Oorlog deed vooruitzien. Het denkbeeld van deze conferentie is van verschillende zijden opgeko- men. Hoe het zij, aan het slot van de besprekingen, waarin de syndicalisten van de "Revolution Proletarienne" een belangrijke rol hebben gespeeld, werd een comité van organisatie gevormd, dat de oproep getiteld "Tegen de Oorlog, tegen de Godsvrede" (die ik bij deze brief voeg) heeft opgesteld. (Deze oproep drukken we hier niet af, G.I.C.). Deze oproep werd ondertekend door een zeker aantal organisaties, waaronder vakverenigingen, enkele Jeugdgroepen en afdelingen van de Socialistische Partij, pacifistische organi- saties, anarchistische groepeerings en het Rayon van St. Denis (Doriot). Andere organisaties (Federation Unitaire de l'Enseigne- ment = Eenheidsorganisatie van Onderwijzers en de diverse communis- tische oppositionele groepen), allen deelnemend aan de organisatie van de conferentie hebben een dergelijke kleurloze tekst niet aan- vaard, een tekst, die zelfs ontoelaatbare zinsneden bevat met be- trekking tot de eenheid van actie van de beide groote partijen.

De conferentie heeft 1590 persoonlijke sympathie-betuig- ings en 79 sympathie-betuigingen van organisaties (vakverenigin- gen, politieke groepeerings, enz.) ontvangen. Meer dan 500 kame- raden namen deel aan de debatten van St. Denis. Dat resultaat is des te merkwaardiger, waar de conferentie door geen enkel dagblad is aangekondigd en waar hij voor verscheidene arbeiders ongemerkt moet zijn voorbijgegaan. Ongelukkigerwijze hebben de debatten te- genstellingen aan het licht gebracht, die de conferentie niet te boven heeft kunnen komen.